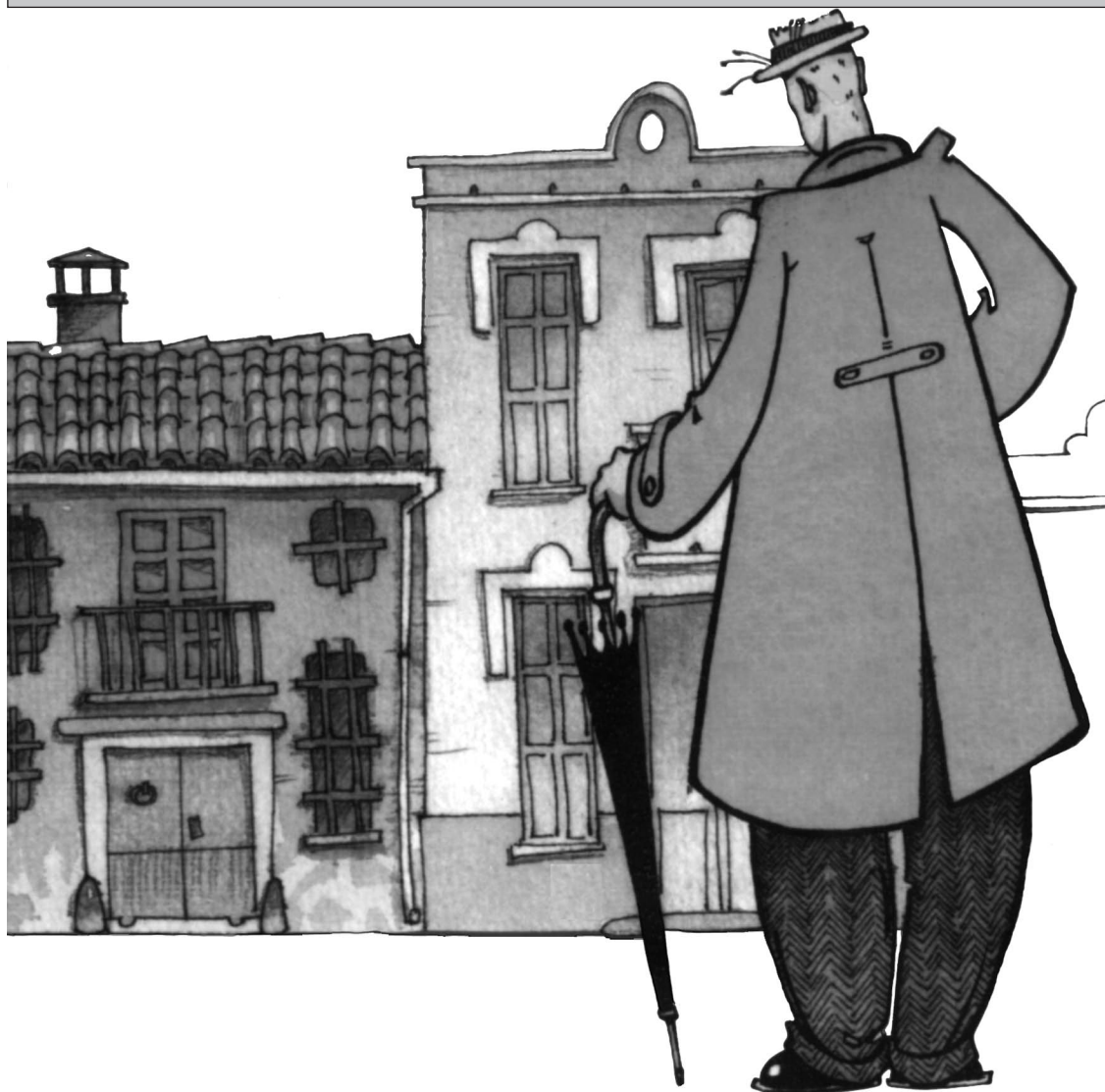

El poble de Llepamelós

Josep Antoni Fluixà i Antoni Laveda

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE ROGER PONS I VIDAL

7

© Josep Antoni Fluixà
Il·lustracions d'Antoni Laveda
190 x 135 mm., 56 pàgines
Enquadernació en rústica

© 1995 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net
Disseny: Miquel Mollà

RESUM DEL LLIBRE

Llepamelós és un poble situat en una bonica vall on es presenta un greu problema: els seus habitants perden la memòria i, per aquest motiu, allò era una disputa contínua. A més a més, s'oblidaven de treballar els camps i, com que no produïen, començà a faltar el menjar. Però la gent, quan tenia gana, menjava qualsevol cosa perquè tot era dolç. Com a conseqüència d'aquesta situació, el poble s'anava omplint de fem i el seu aspecte era d'un abandonament total.

Un dia hi arribà un jove aventurer, Joan Rodamons. De lluny, el poble li semblà un paradís, però, en arribar-hi, li sorprengué el desordre del poble i el desori de la gent. Ell els preguntà, però no aconseguia traure'n l'entrellat de cap persona perquè tots semblaven estar tocats de l'ala. I ja estava decidit d'anar-se'n, quan es trobà amb un vell que li explicà el motiu de tant de desastre: "Algú ens ha furat la memòria"— li va dir, i Joan es va decidir a ajudar-los.

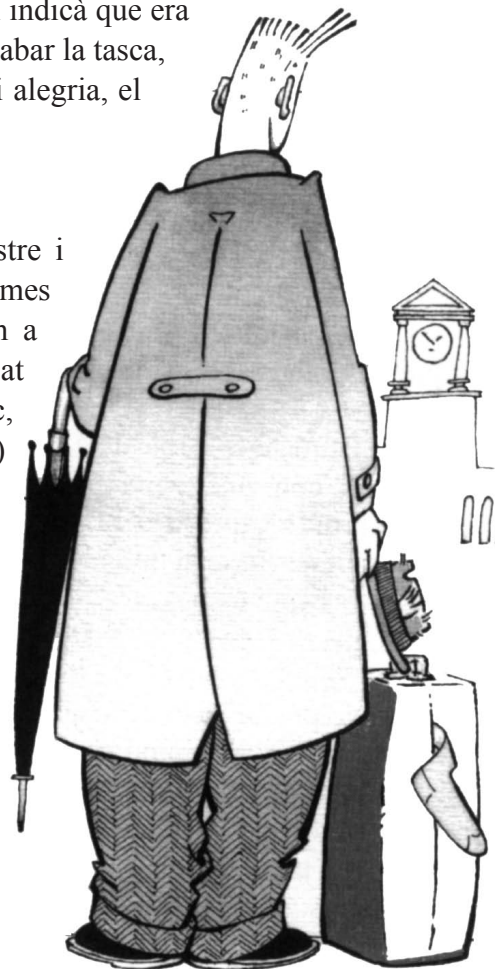
Aleshores el vell cridà tots els veïns. La gent va anar acudint plena de curiositat i Joan els contà que per ajudar-los els ensenyaria a llegir i a escriure. Joan organitzà les classes, però ben aviat s'adonà que aquell pla no era profitós, ja que, en ser tan desmemoriats, no hi havia manera d'avançar.

En això, se li va ocórrer que calia esbrinar el motiu causant d'aquest trastorn de la memòria en tots els habitants i l'anà a buscar a l'arxiu municipal. Però, resultà que no entenia el que deien els últims llibres, de tan de pressa com els havien escrit. Aleshores tingué la intuïció que l'única cosa al poble que no era dolça era el rellotge i pensà que aquest podia ser el causant de tant de problema. Feia uns 5 o 6 anys havia arribat un venedor que els va vendre un rellotge que faria anar els temps més de pressa al compàs de les seues busques. A partir d'aquell moment, la vida anava a un ritme tan veloç que treballaven més i produïen més coses, però els fets succeïen tan ràpidament que els records no podien avançar a aquell ritme. Així, la gent va anar perdent la memòria.

Joan pensà que, si feia anar el rellotge cap enrera, potser faria tornar el temps també enrera. Accionà la palanca i així passà, tot i tots anaven cap enrera i d'aquesta manera tothom anà recuperant els records perduts. Així estigué fins que el vell arxiver li indicà que era suficient, perquè ja havien recuperat la memòria. Quan van acabar la tasca, tant el vell com Joan foren rebuts amb mostres d'admiració i alegria, el poble tornava a ser feliç i l'ordre hi regnava de nou.

L'AUTOR

Josep Antoni Fluixà va nàixer a Alzira el 1959. És mestre i escriptor. L'any 1987 va publicar el seu primer llibre de poemes titulat *Nàufrags sens illa* i, posteriorment, ha destacat com a autor d'obres de narrativa infantil. En aquest gènere ha publicat ja quatre llibres: *Gratacelònia* (1990), traduït també al basc, *Viatge al país dels cocòlits* (1992), *Pere i el ratolí Pirulí* (1994) i *El poble de Llepamelós* (1995). També ha fet llibres de text i ha escrit diversos articles, entrevistes i assaigs, principalment de crítica literària, com també texts de caràcter didàctic i pedagògic, entre els quals potser convé destacar "Funció, situació i animació de la lectura a la Comunitat Valenciana", publicat dins el llibre *La literatura infantil i juvenil valenciana* (1993), editat per la Conselleria d'Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana en la seua col·lecció "Suport a l'ensenyament en valencià", i el llibre *Jocs i estratègies d'animació lectora* (1995), que ha estat també editat recentment per la mateixa Conselleria en la col·lecció "Materials didàctics per a l'ensenyament en valencià".

L'IL·Lustrador

Antoni Laveda (València, 1951) es dedica professionalment a la docència i vocacionalment treballa en els camps de la il·lustració i la comunicació gràfica.

Li agrada molt il·lustrar llibres infantils i ho fa meravellosament, com ho proven els seus dibuixos per a algunes rondalles d'Enric Valor, i com ho constaten els llibres *Contalles populars valencianes*, *Jaume I*, *Els contes d'un dia* i altres.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

El poble de Llepamelós és un llibre de lectura fàcil i interessant. El llenguatge que usa facilita la seua comprensió i aquelles paraules que potser no són de domini infantil no entrebanquen el seguiment del conte: els lectors poden continuar llegint sense necessitat d'acudir al diccionari, excepte quan ho desitgen. No obstant, el llibre posseeix una doble lectura, al missatge del qual potser no arriben els infants. "Qui perd els orígens perd la identitat" és una frase que sembla ser la que dona peu a tota la història, aquest país, de lluny tan encisador, on hi ha tanta cosa agradable (el clima, el paisatge, els aliments...), però on hi ha tantes baralles entre els seus habitants perquè ningú no recorda el seu passat, allò que és seu històricament. S'assembla, i molt, al nostre. No ho creieu així? Potser seria una ocasió extraordinària per aprofitar aquest paral·lelisme i reflexionar sobre el nostre País i la situació que s'origina quan s'oblida d'on venim.

Un altre element d'una importància capital que hi apareix és el de l'escriptura com a sistema per fixar les coses en el temps i com el protagonista hi acudeix per descobrir l'enigma que pateix aquell poble. Sensibilitzar els alumnes sobre aquest paper és també un altre suggeriment a què la història ens dona peu. Però, alhora, una de les exigències és la correcció, que el text estiga ben escrit. Trobem que Joan no pot arribar a descobrir-ho perquè la lletra era il·legible, perquè era escrita massa de pressa. A l'escola, un dels objectius que es pretenen és que els alumnes escriguen amb lletra clara i llegible, i aquest conte pot també ajudar que es faça així.

A la proposta de treball hi ha activitats de comprensió de la història, de les expressions i d'alguns dels mots menys habituals del vocabulari infantil que ixen al text. Es treballa també amb el món dels dolços, que tant de protagonisme tenen al llibre, amb unes activitats que els obliga a reflexionar, ara ja, sobre el món real. Per últim, se suggereixen activitats creatives d'expressió escrita i plàstica.

Que la proposta de treball no és l'objectiu prioritari, ens sembla que tots ho tindrem clar. Allò que cal és que els alumnes fruesquen llegint el llibre. Ara bé, aquestes activitats sí que poden ser un complement que facilite la comprensió del text, que millore el llenguatge i que exercite l'expressió i la creativitat. Per tant, sempre que no traesquen l'objectiu de traure plaer a la lectura, endavant. El criteri del mestre/mestra serà el que decidirà quins elements de la proposta resulten adequats i atractius i fins on no resulta una càrrega per als alumnes la seua realització, perquè si els xiquets associen lectura a treball, difícilment assolirem aquell objectiu que tant desitgem els educadors de formar futurs ciutadans lectors.

PROPOSTES DE TREBALL

1.- Fitxem el llibre.

*Autor: _____
*Títol: _____
*Il·lustrador: _____
*Editorial: _____ * Lloc: _____ * Any: _____
*Col·lecció: _____ * Número: _____
* Nombre de pàgines: _____
* Opinió personal: _____
_____
* Personatges més importants: _____
_____
* Qualifica el llibre de 0 a 10: _____

2.- Comprensió del text.

La lectura d'aquest conte ens ha portat a un país on passaven coses estranyes i preocupants. Si contesteu aquestes preguntes, potser us ajuden a comprendre millor determinats aspectes de la història.

- Com és el lloc on era el poble de Llepamelós?
- Quin problema patien els habitants de Llepamelós?
- Per què discutien tant?
- Tot i escassejar el menjar, com es que no patien fam?
- Qui era Joan Rodamons?
- Quina solució va intentar primer Joan per solucionar el problema del poble?
- Per què no avançaven els alumnes?
- Per què l'últim cronista començà a escriure tan malament que la seua escriptura no es podia llegir?
- Quina era l'única cosa al poble que no era de confitura?
- Qui va portar el rellotge al poble?
- Segons el venedor, quin era l'avantatge d'aquest rellotge?
- Com van perdre la memòria?
- Va aconseguir Joan que recuperessin la memòria? Com?

3.- Que volen dir aquestes expressions? Relaciona cadascuna amb el que significa

• estar tocat de l'ala	• que cridava molt
• el vell es desgargamellava	• que estava molt content
• els ulls se l'il·luminaren d'alegria	• que és un escodrinyador
• ficar el nas on no et criden	• que està un poc boig

4.- NUMEROGRAMA

Al conte apareixen aquestes paraules, de las quals potser no conegues el significat: **arrop, babau, decebut, enginy, escuma, esbrinar, llindar, penya-segat, romandre i tafaner**. Però, omplint aquest numerograma, podràs trobar-ne la solució. Només has de tenir en compte que a cada lletra li correspon sempre el mateix número.

_____
1 2 14 19 4 5 2 6 4 7

Paret rocosa tallada verticalment, per exemple a la costa.

4 8 8 9 1

Confitura feta amb most de raïm concentrat i fruites.

2 5 10 11 12 4

Bombolles que es formen en el líquid quan s'agita o bull.

7 4 13 4 14 2 8

Qui té curiositat per les coses que no li importen.

16 4 16 4 11

Persona sense cap malícia i que ho troba tot bé.

8 9 12 4 14 17 8 2

No anar-se'n d'un lloc.

2 14 6 15 3

Esperit d'invenció, capacitat d'idear.

2 5 16 8 15 14 4 8

Procés per descobrir una veritat oculta.

17 2 10 2 16 11 7

Que ha estat enganyat i ha perdut les esperances que tenia.

18 18 15 14 17 4 8

Part inferior a l'entrada d'una porta o a casa.

5.- Per expressar com és una cosa, animal o persona, de vegades usem les comparacions. Ací tens unes comparacions que ixen al text, però estan partides i desordenades. Relaciona cadascuna amb la que correspon.

roig
nerviós
parat
dolç

com una mòmia
com un flam
com un titot
com el canyamel

6.- Com sabreu, hi ha cinc sabors bàsics. Amb quin nom penses que es relaciona cadascun d'ells?

dolç
salat
aspre
agre

com un caqui verd
com la llima
com la mel
com el bacallà

(*) Per corregir aquest exercici, no cal preguntar-ho al mestre, només cal que ho proves.

7.- Al conte que has llegit s'anomenen moltes coses dolces. Classifica aquelles que recordes en aquest quadre.

FRUITS	ALTRES PRODUCTES NATURALS	PRODUCTES TRANSFORMATS

8.- Tradicionalment s'han usat diversos mètodes per conservar els aliments. N'és un el sucre. Així, generalment, es conservaven sobretot fruites, però també altres coses que no ho són, com per exemple a l'Empordà (Catalunya) on fan llonganisses confitades. Indica almenys 6 coses que es conserven amb sucre.

- 1.- .....
- 2.- .....
- 3.- .....
- 4.- .....
- 5.- .....
- 6.- .....

9.- Segur que t'agraden els caramels. Quines coses recordes que solen consumir-se llepant?

.....
.....
.....

10.- Al poble de Llepamelós, trobes que els dentistes tindrien poca feina o molta?

- Què és una càries?
- Quines coses produeixen càries a les dents?
- Com poden evitar-se les càries?
- Pots ara contestar millor la pregunta dels dentistes?

11.- Aquell rellotge que funcionava de manera tan rara devia tenir també una estranya forma. Com te l'imagines? Fes-ne un dibuix.

12.- Clavar-se en un embolic, com li passa a Joan, no és gens difícil. Recordes algun cas que t'haja passat? Com per exemple “quan eres menuts, clavar tatxes a una cadira”... Inventa't alguns embolics que puguen ocórrer:

- al carrer .....
- a casa .....
- a l'escola .....

13.- Joan Rodamons no havia escoltat aquells noms de persona a cap altre lloc. Enumera alguns noms que tu tampoc no hages sentit mai.

.....
.....
.....

14.- El cronista d'una ciutat és una persona que s'ocupa de contar aquelles coses més importants que hi passen. Si tu fosses cronista, quines notícies contaries de les que van passar al llarg de l'any passat a la teua població?

.....
.....
.....
.....

15.- Llegeix aquest rodolí:

*“Pel poble passava un riuet
més dolç que un caramellet”.*

T'animes a fer rodolins? És molt fàcil, sols has d'escriure dos versos que rimen. Et propose que contes amb redolins algunes coses que ocorregueren al poble de Llepamelós. Si vols, pots utilitzar aquestes paraules que rimen.

alegria-dia   profit-crit   fill-espill   content-gent   orella-ametlla
--

.....
.....
.....
.....

16.-MISSATGE SECRET. A Llepamelós no escrivien com nosaltres, utilitzaven un altre alfabet. Ací està indicat com solucionà Joan el problema. Però, és clar, amb aquell alfabet. Sabràs desxifrar-lo?

φεντ ροδαρ λεσ βυσθυεσ δελ ρελλοτγε α λ ινρεωεσ

Pots utilitzar aquesta clau.

α	ε	ι	ο	υ	β	δ	φ
a	e	i	o	u	b	d	f

γ	λ	ν	ρ	θ	σ	τ
g	l	n	r	q	s	t

SOLUCIÓ: .....

17.- DESCRIVIM EL POBLE

L'autor, quan descriu el paisatge, ens diu com era el riu, però no ens explica com eren les muntanyes, ni a què feia gust la neu o les fulles dels arbres... Tal vegada ho ha fet amb la intenció que els lectors la pugueu completar. Si t'apeteix, pots fer-ne un dibuix i descriure aquells aspectes del poble que no figuren al conte (muntanyes, neu, fulles...). No t'oblides, però, que a Llepamelós tot era encisadorament dolç. Si ajunteu el treball de tots els companys, us quedarà molt bonic.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18.- Completa una cadena de mots fins arribar-ne a deu, però canviant només una lletra d'una paraula a l'altra.

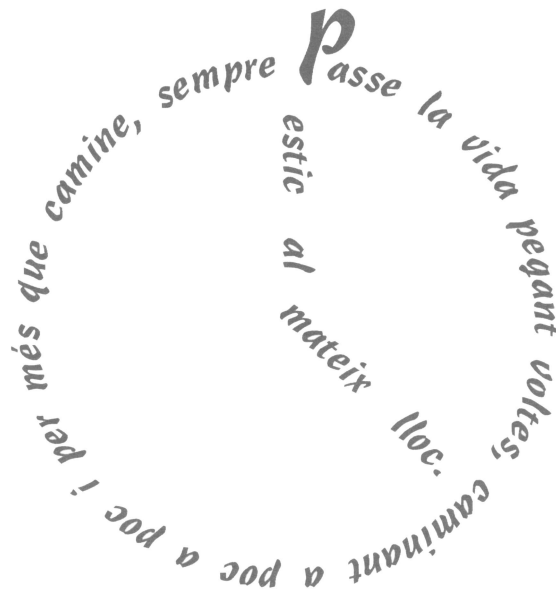
n a t a
n e t a

19.- T'imagines, si uns periodistes haguessen arribat a aquell poble, el que en contarien als diaris? Redacta una notícia d'algun fet com l'haurien escrita ells.

.....

.....

20.- Observa aquest cal·ligrama. A veure si encertes aquesta endevinalla que es refereix a un objecte prou important al conte. Ací, la resposta a l'endevinalla la dibuixa la forma en què s'han col·locat les lletres.

21.- Anima't a fer un cal·ligrama amb alguna d'aquestes endevinalles:

*Vaig sempre de viatge,
sense maleta ni bastó;
de vegades sembla un formatge
i d'altres, una tallada de meló.*

*Estic de dia i de nit en moviment seguit;
sempre acurtant les hores.
Mira que no sóc el temps.*

22.- Una bona forma de rematar el treball seria explicar-lo amb diapositives dibuixades per vosaltres mateixos. Primer caldrà fer un resum del conte i després anar decidint quines escenes podríeu dibuixar. Si us feu l'ànim de fer-ho entre tots o entre un grup d'alumnes, ací teniu el procés per fer les diapositives pintades a mà.

PROCÉS.

- 1r Amb un marc de diapositiva, copia diverses vegades l'espai interior en un full de paper.
- 2n Dibuixa a l'interior diferents imatges que corresponguen a la mateixa escena.
- 3r Tria la que més t'agrada i calca-la amb retolador negre finet sobre paper vegetal.
- 4t Pinta amb retoladors el teu dibuix.
- 5è Retalla deixant per fora un trosset de paper i col·loca-la al mig del marc de la diapositiva.
- 6è Ara només queda posar-les al projector i veure com ha quedat la vostra creació.

23.- Per què no prepareu en grup una entrevista amb l'autor? Us puc assegurar que és una persona molt dolça. Ara, si us visita, no penseu mai de fer-li cap de mos.

24.- **Ametlles garrapinyades.**- Preparar aquest dolç típic valencià és molt fàcil. Necessiteu els següents ingredients:

- Ametlles
- Sucre
- Aigua
- Per cada tassa d'ametlles: 1 de sucre, mitja d'aigua

PREPARACIÓ.- Ací teniu com es prepara. Ara bé, hi manquen alguns verbs, que s'han perdut dins la sopa de lletres. Trobeu-los-hi i col·loqueu-los al lloc corresponent.

		2				4						
		↓				↓						
		M	T	X	L	V	A	S	I	M		
		I	O	H	N	E	G	E	V	F	←	5
6	→	T	R	O	S	S	E	G	E	N		
		F	N	D	U	X	J	U	R	U		
		R	E	S	N	O	Q	I	X	L		
3	→	O	B	A	I	X	A	R	E	M		
		T	N	E	V	O	M	E	R	D	←	1
		J	I	N	E	R	S	M	I	R		

Es posa a foc mitjà i es va ¹ . El sucre es farà negre. Seguim remonent fins que el sucre es ² una altra vegada quasi blanc i sense brou. ³ el foc al mínim, ⁴ remonent fins que el sucre es torne a fer negre i les ametlles es ⁵ lluentes. S'emboquen en una cassola o en una llauna untada d'oli i es ⁶ .

25.- Podries fer una imatge simètrica d'aquesta que tens ací, a partir de la qual resultaria una figura igual però de cara a l'altre costat. Per fer-la, doblega el full per la línia cap enrera i calca allí aquest dibuix. T'ha resultat bé?

